

Redaktion

Bo J A Haglund, redaktör och ansvarig utgivare
Sarah Axelsson, redaktionssekreterare
Jan Halldin, debattredaktör

Socialmedicinsk tidskrifts styrelse/nätverk

Ragnar Westerling ordförande, Karin Gulbrandsson, Preben Berntsen, Anne Hammarström, Stig Larsson, Martin Lindström, Elsy Söderberg, Katarina Wilhelmson, Sara Lindeberg.

Hälsofrämjande naturupplevelser ett instrument att utjämna ojämlikhet i hälsa?

Intresset för forskning kring naturens betydelse för folkhälsa har nog aldrig varit större, därför är ett temanummer om natur och hälsa av stort värde. Utformningen av vår fysiska omgivning är en betydelsefull determinant för vår hälsa. Naturmiljön kan vara en tillgång eller resurs (health asset) som ökar möjligheter för individer eller samhällen att förbättra eller behålla hälsa. Djur inbegrips i begreppet natur och naturbegreppet omfattar såväl passiva upplevelser som aktiviteter i naturen. I en diskursanalys framhävs att naturen kan vara av två slag. Den kulturella diskurstypen med dimensioner som kulturell, pedagogisk och social och den evolutionära diskurstypen med dimensionerna: natur för alla, naturen som medicin och naturen som social behandling. Forskningen som presenteras i detta nummer innefattar båda diskurserna och beskriver naturen som en restaurativ miljö dvs. en miljö som möjliggör återhämtning och återuppbyggnad av fysiska, psykiska och sociala tillgångar. Vårt boende, framför allt i storstadsområden, karakteriseras av sk. förtätat byggande av nya bostäder. En sådan kompakt stad innebär t.ex. bevarande av omkringliggande skogs och jordbruksmark, möjligheter till effektiv kollektivtransport och energieffektivisering i flerbostadshus. I några av artiklarna diskuteras rollen av gröna ytor inom ramen för utformning av städer. För att skydda dessa områden krävs en medveten planering av de gröna strukturerna i städerna och sk. gröstrukturplaner växer fram i de nordiska länderna. Vi har tidigare presenterat Marmotkommissionens arbete (smt Nr 4, 2011) om den sociala ojämlikheten som ökar i flera europeiska länder. I en artikel av William Bird presenteras hur den sociala ojämlikheten tacklas i Storbritannien. I en rapport om de kommande 10 årens hälsopolitik tillmätas grönområden och natur en viktig roll för att reducera ojämlikheter i samhället. Att förbättra kvaliteten på grönområden och göra dessa mer tillgängliga i socialt utsatta områden är av strategisk betydelse och högsta prioritet (jfr.s 255). När får vi se sådana hälsopolitiska planer för att tackla ojämlikhet i hälsa i Sverige?

Bo J A Haglund
Redaktör och Professor emeritus